

För- och grundskolenämnden

Tid:	Torsdagen den 24 mars 2022 kl. 09:00-15.10, lunch 12.00-13.00	
Plats:	Loke, Umeå Folkets Hus	
Beslutande:	Moa Brydsten (S), ordförande Lena Riedl (M), 1:e vice ordförande Tobias Holmbom (V), 2:e vice ordförande Roland Samuelsson (S) Linda Burén (S) Jimmy Liljefelt (S) Lisa Stolt (V), tjänstgörande ersättare för Jessica Åberg (V) Ellinor Hansson (C), tjänstgörande ersättare för Ron Mahieu (C) Anders Norqvist (L) Gabriel Farrysson (M), tjänstgörande ersättare för Morgan Flank (MP) Andreas Sellstedt (V), tjänstgörande ersättare för Camilla Berg (KD)	
Övriga deltagare:	Se sidan tre	
Utses att justera:	Lena Riedl	
Sekreterare:	<i>Digital signatur</i> Annelie Holmlund	§§ 23-31
Ordförande:	<i>Digital signatur</i> Moa Brydsten	
Justerare:	<i>Digital signatur</i> Lena Riedl	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Sammanträdesprotokoll
2022-03-24

Anslaget har satts upp:

Anslaget tas ner:

Förvaringsplats: Utbildningskontoret

Underskrift:

.....
Linda Hellquist

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Tjänstemän

Ann-Christine Gradin
Christopher Granberg
Daniel Nordgren (digitalt)
Maria Runarsdotter
Åsa Bergström
Sofia Öberg
Emma Steen
Michael Lindgren
Fredrik Strandgren
Lina Gullbrand
Marie Karling
Katrina Stillesjö Vilhelmsson
Gunnar Olofsson
Erika Holmberg
Gabrielle Hultdin
Annelie Holmlund

Beslutsärenden

§ 23

Diariennr: SK-2022/00006

Fastställande av dagordning och fråga om jäv - FGN mars

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till för- och grundskolenämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga - föredragningslista

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

§ 24

Diarienum: SK-2021/00511

FGN: Planeringsdirektiv 2023

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

- att godkänna förslag avseende grunduppdrag och reviderat reglemente enligt bilaga 1
- att med redaktionella ändringar godkänna förslag till yttrande avseende nämndramar drift enligt bilaga 2
- att godkänna förslag till yttrande avseende programbeskrivning enligt bilaga 2
- att med redaktionella ändringar fastställa förslag till investeringsplan 2023–2026 inom den investeringsram som kommunstyrelsen beslutat enligt bilaga 3
- att fastställa skriftlig motivering till föreslagna investeringar enligt bilaga 4
- att genom detta beslut uppmärksamma att det finns behov av investeringsmedel i IT-utrustning/digitala enheter som enligt investeringsprocessen ska ingå i tekniska nämndens inriktningsram.
- att godkänna förslag på översiktlig beskrivning av nämndens verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning enligt bilaga 5
- att ärendet förklaras omedelbart justerat

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i mars 2021 om riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun. I riktlinjen ställs krav på att respektive nämnd ska:

- upprätta förslag till grunduppdrag,
- beskriva den verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning nämnden avser nyttja för genomförande av grunduppdrag samt
- genomföra översyn och vid behov föreslå revidering av reglementet inom ramen för Anvisning om grunduppdrag samt översyn av nämndernas reglemente.

Vidare ska nämnderna enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för budget och investeringsprocess och tillhörande anvisningar Planeringsdirektiv 2023, yttra sig över nämndramor för drift och investeringar samt programbeskrivningar genom besvarande av tre remissfrågor. Nämndens förslag och yttranden ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 25 mars 2022.

Beslutsunderlag

Beslutsbilagor:

Bilaga 1 Grunduppdrag och reviderat reglemente_förslag

Bilaga 2 Nämndramor drift och programbeskrivning_förslag

Bilaga 3 Investeringsplan 2023-2026_förslag

Bilaga 4 Skriftlig motivering till nya och förändrade investeringar och externförhyrningar_förslag

Bilaga 5 Översiktlig beskrivning av nämndens verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning_förslag

Verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning:

Bilaga 6 Uppdragsplan 2022

Bilaga 6b Styrkort 2022

Bilaga 7 Årshjul 2022

Bilaga 8 Delegationsordning

Bilaga 9 Årsbokslut 2021

Bilaga 9b Uppföljning styrkort 2021

Bilaga 10 Intern kontroll, uppföljning 2021

Riktlinjer, anvisningar och reglemente:

Bilaga 11 Riktlinje för aktiverande styrning

Bilaga 12 Anvisning om grunduppdrag samt översyn av nämndernas reglementen

Bilaga 13 Anvisning för nämnder och bolags yttrande över
planeringsdirektiv för
2023

Bilaga 14 Beskrivning av Umeå kommuns budget- och investeringsprocess

Bilaga 15 Förslag till planeringsdirektiv och budget inkl
programbeskrivningar för
2023

Bilaga 16 Reglemente för Umeå kommuns styrelser och nämnder, 2018-11-
26

Beredningsansvariga

Emma Steen, utbildningsjurist
Maria Runarsdotter, kanslichef
Sofia Öberg, ekonomichef

Yrkanden

Socialdemokraterna, Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet för bifall
till tjänsteskrivelsens förslag.

Inga motyrkanden finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till beslut, inklusive påtalade
redaktionella ändringar, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar
att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se

Förslag och beskrivningar ska delges i word-format och vara
redigeringsbara.

§ 25

Diarienum: SK-2022/00085

FGN: Förstärkning av statligt stöd, Skolmiljarden 2022

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att fördela de av Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott tilldelade medlen för statsbidrag skolmiljarden i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag på fördelning.

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade att i budgetpropositionen för 2022 förlänga det tillfälliga statliga stödet till skolväsendet som utbetalades under 2021, den s k skolmiljarden, och som för 2022 uppgår till 1,4 miljarder kr. Bidraget syftar till att bidra till goda förutsättningar för att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin.

Skolverket har fått i uppdrag att betala ut medlen. Kommunerna behöver inte ansöka om pengarna utan de betalas ut till alla kommuner. Kommunerna bestämmer själva utifrån sina aktuella behov hur medlen ska fördelas för att säkerställa elevers kunskapsutveckling och hälsa. Medlen kan användas för insatser i hela skolväsendet d v s i kommunal och enskild verksamhet i fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning. Kommunernas bidrag till enskilda huvudmän ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag.

Statsbidraget fördelas proportionellt till kommunerna utifrån antalet barn och unga i åldern 6–19 år i respektive kommun. Uppgifterna om antal barn per kommun utgår från Statistiska centralbyråns siffror för 2021 som fanns tillgängliga vid beslutstillfället (november 2021).

Enligt Skolverkets uppgift kommer Umeå kommun att erhålla 16 638 505kr. Stödet betalas ut vid två tillfällen under 2022. Hälften av pengarna betalas ut i februari och den andra hälften betalas ut i augusti. Beslut har fattats av Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott om att medlen fördelas på de två utbildningsnämnderna enligt samma princip som tillämpades vid fördelningen av statsbidraget under 2021. Det innebär att fördelningen utgår från samma modell som Skolverket tillämpat, men med den skillnaden att 15-åringar och 18-åringar viktas dubbelt i beräkningen. Detta för att dessa åldersgrupper är avgångsklasser (åk 9 i grundskola och åk 3 i gymnasiet) och därmed har kortare tidsperspektiv inför att söka vidare utbildning alternativt arbete.

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott i Umeå Kommun har tilldelat för- och grundskolenämnden 11 705 838 kr, av totalt 16 638 505kr. De till nämnden tilldelade medlen ska fördelas utifrån principen om lika villkor (i relation till fristående huvudmän) till respektive skolenhet utifrån elevantal vid beräkningsdatum 2022-02-15.

Genomförande av insatser

Det statliga stödet ska användas under 2022. Det är därför viktigt att skolorna så tidigt som möjligt kan börja planera och genomföra insatser som behövs för att alla elever på skolorna kan få den utbildning de har rätt till trots pandemin. Behoven av insatser skiljer sig åt mellan skolorna.

Rektor på respektive skolenhet planerar och genomför därför, efter kartläggning av vilka behov som finns för elever på skolan, insatser för såväl enskilda elever som grupper av elever.

Fördelning av det statliga stödet

De till för- och grundskolenämnden tilldelade medlen fördelas i enlighet med modell som Skolverket tillämpat men med skillnaden att årskurs 7-9 viktas dubbelt i beräkningen. Detta då eleverna haft högre andel fjärr- och distansundervisning samt har ett kortare tidsperspektiv inför att söka vidareutbildning lämnas ett högre stöd till högstadieskolor.

Redovisning och rekvirering av tilldelade medel:

Kommunala skolor: Skolan tilldelas medel upp till tilldelad ram efter redovisning av genomförda insatser. Redovisning av genomförda aktiviteter lämnas till för- och grundskolenämnden senast 30 januari 2023.

Fristående skolor: Tilldelas medel i enlighet med beslutad tilldelning per elev. Redovisning av genomförda insatser lämnas till för- och grundskolenämnden senast den 30 januari 2023.

Beslutsunderlag

Bilaga: Beslut från KSNAU om fördelning av det statliga stödet till för- och grundskolenämnden

Beredningsansvarig

Sofia Öberg, Ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Fristående huvudmän, grundskola

Områdeschefer, grundskola

Sofia Öberg, ekonomichef

§ 26

Diarienum: SK-2022/00088

FGN: Internremiss - Åtgärdsprogram Umeås lokala miljömål 2021

Beslut

För- och grundskolenämnden föreslår Kommunfullmäktige att anse internremiss, Åtgärdsprogram Umeås lokala miljömål 2021, besvarad enligt nedan.

Moderaterna och Liberalerna deltar ej i beslutet. Gabriel Farrysson (M) lägger ner sin röst.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har en vision om att växa till 200 000 invånare till år 2050. Tillväxten ska ske på ett hållbart sätt. Som en del av den hållbara utvecklingen har kommunen fastslagit att Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.

För att förtydliga och konkretisera kommunens vision har kommunen tagit fram 25 lokala miljömål. De lokala miljömålen antogs av kommunfullmäktige 2020. I samband med antagande fick Kommunstyrelsen i uppdrag ta fram ett åtgärdsprogram för de lokala miljömålen.

84 olika förslag på åtgärder har därefter tagits fram och de är uppdelade i fem avsnitt utifrån miljömålens fem fokusområden: Klimat, Biologisk mångfald, Vatten, God bebyggd miljö och Giftfri miljö. Kommunstyrelsen önskar nu synpunkter på åtgärdsförslagen, dess effekt och uppskattade kostnader.

Yttrande

Åtgärdsprogrammet är omfattande och detta yttrande kommer att fokusera på de mål där för- och grundskolenämnden direkt berörs eller har ett ansvar för att genomföra åtgärder.

Inom området biologisk mångfald är miljömålet som berör för- och grundskolan att alla grundskolor senast 2025 ska ha tillgång till skolskog och odlingsmöjligheter.

Det är viktigt att skolan kan stimulera barns utveckling och nyfikenhet för naturen genom bra tillgång på skolskogar och möjlighet till odling.

I åtgärdsprogrammet under rubriken nuläge står det att de flesta skolor i dagsläge har tillgång till skolskog och odlingsmöjligheter men användningsgraden varierar. För- och grundskolenämnden vill framföra att det idag inte finns en heltäckande kartläggning över skolskogar och att det är därför svårt att avgöra om det verkligen är så att de flesta skolor har tillgång till en skolskog. Ett tillägg till ovanstående är att det idag inte finns en enhetlig definition av vad en skolskog är eller vad den ska innehålla för att få kallas skolskog. Nästa förslag på åtgärd är att ta fram riktlinjer för vad en skolskog ska innehålla. För- och grundskolenämnden ser positivt på att det ska tas fram en riktlinje eller definition av skolskogar. Detta kommer att vara en förutsättning för att sedan kunna göra den kartläggning av nya och befintliga skolskogar som är det sista åtgärdsförslaget.

För- och grundskolenämnden saknar i åtgärdsprogrammet en skrivning om att öka nyttjandet av skolskogar i undervisning och förslår att det kan läggas till och slutdatum för åtgärderna ovan flyttas fram till 2024. Vid ett tillägg som anger att nyttjandet av skolskogar ska öka följer också en årlig kostnad för etablering, underhåll och fortbildning vilket uppskattningsvis uppgår till 500 tkr per år.

I åtgärdsprogrammet föreslås åtgärden att det ska erbjudas odlingsmöjligheter på skolgårdar och öka odlingsanvändandet. Åtgärden ska vara klar 2024. För- och grundskolenämnden anser att insatsen kan utökas till att även omfatta förskolan. För att öka odlingsanvändandet behövs det kontinuerliga och årliga insatser inom områden som anläggning, underhåll och fortbildning, vilket leder till att uppskattad kostnad borde justeras till 100–500 tkr per år.

Inom området biologisk mångfald finns miljömålen gällande lokalproducerade och ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter och bolag. För- och grundskolenämnden ser positivt på att andelen

lokalproducerade eller ekologiska livsmedel ökar i nämndens verksamheter. Kostnaden och effekten på åtgärderna påverkas av hur stor ökningen av andelen lokalproducerade eller ekologiska livsmedel ska vara.

Inom området giftfri miljö är miljömålet att senast år 2025 är alla skolor och förskolor samt övriga kommunala verksamheter som riktar sig till barn och unga i Umeå kemikaliesmarta. För- och grundskolenämnden vill tillägga att det finns anledning att tydligt definiera vad vi menar med att alla förskolor och skolor att vara kemikaliesmarta.

I nuläget beskrivs att de allra flesta förskolor anger att de har rensat ut gamla plastleksaker och annat material som kan läcka hormonstörande kemikalier i barnens närhet. För- och grundskolenämnden instämmer i att förskolorna har kommit olika långt med att rensa bort gamla plastleksaker, att se över städrutiner och att ha rätt utrustning på utegården och vill tillägga att det idag inte finns en översikt kring hur långt de individuella förskolorna har kommit inom det området. För- och grundskolenämnden vill också påtala att det inte finns en tydlig bild av hur många förskolor som idag genomfört utbildning inom området kemikaliesmart förskola. En kartläggning av utbildningsgraden samt omfattning av utrensning bör genomföras innan ytterligare åtgärder planeras. För- och grundskolenämnden vill tillägga att utöver att många förskolor och skolor har genomfört insatser inom området giftfri miljö så har många förskolor och skolor ett välutvecklat och systematiskt arbete inom lärande för hållbar utveckling.

I åtgärdsprogrammet föreslås åtgärden att genomföra en översyn av kemikalieanvändning vid inomhusvistelse för barn och unga (inklusive plastanvändning) i skolkök. För- och grundskolenämnden anser att meningen behöver skrivas om för att på ett tydligare sätt visa att översynen gäller all inomhusvistelse samt skolkök. Då detta är ett område med många aktörer angivna som ansvariga behöver det förtydligas vem som ansvarar för att göra översynen. En strategiplan bör även skapas för att konkretisera vad som ska omfattas i översynen.

Nästa åtgärd som föreslås är att inventera och rensa ut olämpliga kemikalier i labbutrustning inom grundskolan och gymnasium. För- och

grundskolenämnden är av den uppfattningen att stora delar av detta arbete redan är genomfört. En översyn bör göras av skolornas åtgärdsplan för kemikaliefri verksamhet för att säkerställa att arbetet fortskrider.

För- och grundskolenämnden upplever att de presenterade åtgärderna inom miljömålen till viss del inte är tillräckligt konkreta och uppmanar att på en generell nivå se över åtgärderna för maximal effekt.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Följebrev till remiss av åtgärdsprogrammet för Umeås lokala miljömål.

Bilaga 2: Åtgärdsprogrammet för Umeås lokala miljömål – remissversion.

Bilaga 3: Åtgärdslista för klimat- och miljömål.

Beredningsansvariga

Lina Gullbrand, utvecklingsledare

Erika Åberg, Enhetschef Naturskolan

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen förslag till beslut.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkande

Vänsterpartiet för att i remissvaret lägga till följande brödtext:

För- och grundskolenämnden bedömer att de beskrivna åtgärderna inte leder till måluppfyllelse för klimatmålen. Många av åtgärderna är av karaktären "utred", "definiera", "kartlägg" etc. Det behövs fler åtgärder som leder till verklig handling om vi ska lyckas nå de stora utsläppsminskningar som krävs innan målåret 2025.

Socialdemokraterna för avslag till Vänsterpartiets tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till beslut, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Ordföranden prövar vidare Vänsterpartiets tilläggsyrkande, avslag mot bifall, och finner att nämnden beslutar att avslå Vänsterpartiets tilläggsyrkande.

Reservation

Andréas Sellstedt (V) till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

§ 27

Diarienum: SK-2022/00008

FGN: Delegationsbeslut och anmälningsärenden - För- och grundskolenämnden 2022-03-24

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Inför för- och grundskolenämndens sammanträde 2022-03-24 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning av delegationsbeslut och anmälningsärenden, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick.

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Informationsärenden

§ 28

Omorganisering av förskoleavdelningar för minoriteter

Biträdande utbildningsdirektör Daniel Nordgren ger tillsammans med Marie Karling, samordnare inom för- och grundskoleverksamhet, information om nuläget samt framtidsplaner för arbetet med omorganisering av förskoleavdelningar för minoriteter.

§ 29

Diarienum: SK-2022/00067

Utbildningsdirektören informerar

-Ekonomichef Sofia Öberg lämnar en månatlig ekonomirapport.

-Skolstrateg Gunnar Olofsson informerar om utfallet från skolvalet inför läsåret 2022–2023 avseende förskoleklass och årskurs 7.

-Information ges med anledning av kriget i Ukraina, aktivering av massflyktsdirektivet samt pågående förberedelser inför flyktingmottagande inom Umeå kommun. Många flyktingbarn i olika åldrar väntas komma, vilka har rätt till utbildning, och kortfattad information ges därför om det ukrainska skolsystemet.

Christopher Granberg, biträdande utbildningsdirektör för grundskola, presenterar hur skolmottagning för flyktingar genomförs bland annat i samarbete med Kompetenscentrum för flerspråkighet.

Daniel Nordgren, biträdande utbildningsdirektör för förskola, presenterar det planerade arbetet inom förskolesektorn. Umeå kommun avser att teckna ett så kallat Idéburet offentligt partnerskap (IOP) för det stundande arbetet och goda exempel från andra kommuner inventeras.

§ 30

Elevenkät F-6

Fredrik Strandgren, skolstrateg, ger information från genomförd elevenkät F-6 där svarsfrekvens och resultat presenteras.

§ 31

HLT – Hälsa, Lärande, Trygghet

Erika Holmberg, elevhälsochef, ger tillsammans med Gunnar Olofsson, skolstrateg och ordförande i HLT-styrgrupp, information om HLT-arbetet, hur det är organiserat, identifierade framgångsfaktorer samt arbetet med uppföljning och mätning.